

Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor rostlinných kultur

Z Á P I S

ze 40. jednání Koordinační pracovní skupiny pro plnění Národního akčního plánu (NAP)
k bezpečnému používání pesticidů v ČR
konaného

v úterý 9. října 2018 od 13.30 do 15.30 hod. na Ministerstvu zemědělství
Těšnov 17, Praha 1 v místnosti č. 101 (v 1. patře)

Uvedené jednání se konalo za účasti Ing. Zdeňka Trnky, ředitele Odboru rostlinných komodit MZe a vedoucího oddělení polních plodin Ing. Františka Kůsta

Program: Zahájení – Ing. Zdeněk Trnka, MZe, ředitel odboru a Ing. František Kůst MZe vedoucí oddělení.

1. Informace k novele vodního zákona (JUDr. Blanka Růžhová)
2. NESPOR – informace (Ing. Jan Doležal – AK)
3. Iniciativa EP stran směrnice 2009/128/EC – aktuální stav (MVDr. Milan Malena)
4. Různé a diskuse.

Vlastní program:

1. **Zahájení:** – Ing. Zdeněk Trnka, MZe, ředitel odboru a Ing. František Kůst MZe vedoucí oddělení.

Ing. Zdeněk Trnka – uvítal přítomné a poděkoval všem členům KPS za spolupráci při zpracování vyhodnocení NAP za rok 2017 včetně hlavních úkolů za celé pětileté období. Dále poděkoval za pomoc a aktivní účast při zpracování aktualizace NAP na roky 2018 – 22.

Dále uvedl, že za období prvních pěti let NAP došlo ke snížení spotřeby přípravků na ochranu rostlin (POR) o cca 7% s tím, že k uvedenému bude jistě diskuse.

Stručně seznámil členy KPS s novelou rostlinolékařského zákona a postupem projednávání, dále upřesnil obsah tiskové zprávy MZe k používání POR s obsahem účinné látky glyfosát od roku 2019 včetně postupu (expirace povolení uvedených POR a následné přehodnocení na základě nových kritérií v právních předpisech EU a vydání nových povolení POR). Dojde zřejmě k určitému omezení některých plošných aplikací do potravinářských komodit.

Ing. František Kůst uvítal svým jménem přítomné, poděkoval panu řediteli za zahájení a vysvětlení některých bodů, které jsou předmětem zájmu členů KPS s tím, že otázka novely rostlinolékařského zákona a používání POR s obsahem účinné látky glyfosát bude předmětem diskuse.

Diskuse:

Ing. Ulrich, Zemědělský svaz, které jsou hlavní body změn použití „glyfosátu“, a které mohou ovlivnit mě jako zemědělce při hospodaření.

Ing Z. Trnka – před případnou změnou v používání je třeba diskutovat se zemědělci, Je třeba vycházet z nových povolení POR a hledat cesty ke snížení rozsahu aplikací. Klást důraz na to, jestli snížení aplikací, dávek apod. má vliv na snížení rizik. To je nutné i u dalších účinných látek jako například diskutovaná problematika se snížením spotřeby historické účinné látky mědi apod.

Ing. Ulrich uvedl, že každý takový zásah (změna) by měl přihlížet jak k potřebné době na adaptaci (může trvat až 25 let), tj. změnu technologie včetně strojového vybavení, skladbu plodin aj.

Ing. Trnka – zemědělci při vědomí, že přípravek je možné používat ještě například 5 let, se nezačnou připravovat na uvedenou skutečnost hned, ale volají např. po výjimkách rok před ukončením používání POR s tím, že nemají čas se připravit na změnu.

Ing. Hnízdil – využít časový prostor (říjen, listopad) k diskusi, zjistit jak to dělají v jiných ČS.

Ing. Drozdová – aktualizovaný NAP byl vyvěšen na stránkách MZe, pod „Udržitelné využívání pesticidů“.

2. Informace k novele vodního zákona (Ing. Binhacková Alena, odb. vodohosp. politiky a protipovodňových opatření)

Novela vodního zákona vychází z Usnesení vlády ČR č. 620 z 29.7. 2015 k přípravě realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody.

V zákoně bude nová hlava „Zvládání sucha a stavu nedostatku vody s pojmy:

- Sucho (hydrologické).
- Stav nedostatku vody – jako dočasný stav, bude vyhlášen komisí pro sucho.
- Operativní dokument „Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody“.
Pořizován bude na krajské a ústřední úrovni, fakultativně na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností. Návrh opatření v plánu musí odpovídat stanovené hierarchii“
  1. Kritická infrastruktura a nezbytné služby (nemocnice, domovy důchodců ...)
  2. Zásobování obyvatelstva pitnou vodou
  3. Živočišná výroba a ekologická funkce vody
  4. Hospodářské využití
  5. Ostatní využití
- Předpovědní služba ČHMÚ ve spolupráci se správci povodí ....
- Budou vytvořeny komise pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody (pravděpodobně obdobné složení jako u povodňových komisí), budou vydávat opatření při stavu nedostatku vody. V zákoně bude procesní postup při ukládání jednotlivých opatření (např. bez možnost odkladu účinnosti při odvolání)
- Promítne se do změny zákona o vodovodech a kanalizacích, krizového zákona, zákona o státních hmotných rezervách aj.

Ing. Ulrich – pamatují opatření také na náhradu při omezení odběru pro závlahy (zelinářství)?

Ing. A. Binhacková – podle platného znění vodního zákona oprávněného k nakládání s vodami nevzniká právo na náhradu, pokud z objektivních příčin dojde ke znemožnění nakládání s vodami co do množství a jakosti. Tento princip bude platit i nadále.

6. NESPOR – informace (MVDr. M. Malena)

Stručná informace o některých jednáních:

Výbor PEST koordinuje a projednává .....

5.9. jednání speciálního výboru – Robert F. Kenedy jun. – informace o soudním sporu s Monsantoem

6.9. jednání expertů z jednotlivých zemí

19.-20. 9 Dion&Lyon – IARC zpráva ke glyfosátu .....

20.9. Drafr repost – 31 stran, 70 bodů

11.10. Návrh zprávy pro pozměňovací návrhy

4 Iniciativa EP stran směrnice 2009/128/EC – aktuální stav (MVDr. Milan Malena)

MVDr. M. Malena – Při omezování aplikace POR s úč. látkou glyfosát jde o iniciativu EP (výbor pro produkci, zdravé potraviny....), ENVI (poslanci POC, Konečná), v AGRI zástupce ČR nemá. Je třeba si uvědomit, že NAP a tlak na případné změny v používání POR vycházejí ze směrnice 2009/128 (ES) a členské státy mají zajistit její promítnutí do národní legislativy (zákonů).

Ing.V. Bittner – vymahatelnost zajištění případného omezeného používání POR – odpověď viz výše.

Ing. F. Kůst – ČR podporovala používání POR s úč. látkou glyfosát v rozsahu navrženém EK, kde byla navrhována určitá omezení použití POR, m.j. nařízením (EU) že mohou ČS jeho použití upravit. K tomu bylo jednání dne 8. 10. na MZe (řed. Trnka, Kůst, Doležalová, Minář, Hnízdil).

MUDr. Z. Trávníčková – SZÚ nevidí u drobného prodeje nebezpečí, Pro neprofesionální použití jsou vždy určitá omezení tak, aby mohl být POR pro tuto skupinu povolen, nelze-li toto řešit omezeními, není pro neprof. přípravek povolen. Na základě novely CFP budou **na stránkách www**. SZÚ vyvěšovány informace o POR.

K úč. látce glyfosát, v posuzování jsou povolovány některé úč. látky, které mají „horší“ parametry, jejich aplikace nedosahuje ale takového rozsahu jako glyfosát.

Ing. Ulrich – v diskusi s tehdy NM Ing. Šírem bylo slíbeno, že tato úprava bude diskutována s nevládními organizacemi.

Ing. Kůst – nevládní organizace byly osloveny, odpověděly pouze **AK** a **ZS**, ostatní včetně letišť, železnice aj. neodpověděly.

5. Různé a diskuse.

Ing. J. Drozdová seznámila přítomné s výtahem z „**Národní strategie řešení nelegálního zabíjení a otrav volně žijících živočichů v České republice 2018-2028**“ **zaslaným na KPS NAP MŽP**.

K tomu uvedl **Ing. F. Kůst**, že **obsah části 1 „Otravy způsobené pesticidy“ MZe zásadně rozporuje**. Důvodem je neobjektivnost zpracované části způsobená vedle použití špatných podkladů a neznalosti ze strany zpracovatelů současné situace v povolování a používání POR a zejména absencí zástupců MZe a ÚKZÚZ při jejím zpracování. Navíc jejím obsahem jsou doporučení pro činnost v NAPu zaslané 1 měsíc po přijetí aktualizovaného znění, které je pro ČR závazné.

Ing. Kupec dodal, že byla uvedena „Národní strategie.....“ zaslána odborníkům z ÚKZÚZ a je k dispozici jejich posouzení včetně návrhu objektivního znění (**RNDr. N. Nováková, Ing. P. Minář, Ph.D.**)

Prof. F. Kocourek – **21.11.** bude seminář pořádaný vědeckým výborem fytosanitárním a ŽP, kde vystoupí např. MUDr. F. Kožíšek, CSc., Mgr. Kodeš aj.

Ing. V. Řehák, CSc., bohužel jsou vědečtí pracovníci, kteří publikují články pod názvy, které jsou velice diskutabilní. Jako příklad uvedl článek doc. Hofmanna z Masarykovy univerzity nazvaný „České půdy jsou jedovaté“ aj.

Doc. J. Kazda sdělil, že v současné době jsou pořádány včelařské semináře, častým dotazem je ohlašovací povinnost.

Ing. F. Kůst – v návrhu novely zák. č. 326/2004 Sb. je vypustit povinnost. Zatím je ale předčasné odhadovat konečné znění.

Ing. Ilčík – EFSA při posuzování glyfosátu nestanovila povinnost uvádět na etiketě H věty o karcinogenitě, teratogenitě .... V návaznosti na vystoupení red. Tunny na streamu by mělo MZe posunout komunikaci do prostředí matky s dětmi, tam se především rozesávají pochybnosti o používání POR a kvalitě potravin. NAP by měl mít také téma a výstup pro informování veřejnosti.

Ing. M. Hnízdil – ve druhé polovině roku 2019 a v první polovině roku 2020 (rok zdraví rostlin) bude ČR předsedat Visegrádské skupině (V4), mělo by se toho využít na konferenci s tématem ochrany rostlin v rámci propagace zdravých rostlin a zdravých potravin.

Ing. V. Řehák – ÚZEI připravuje ....zemědělskou politiku (NM. Sekáč). Tam by měly být uvedeny některé zásadní úkoly z NAPu – podpora NAPu aj.

Ing. F. Kůst ukončil jednání, poděkoval členům KPS za aktivní účast a sdělil, že jednotlivé referáty budou přílohou zápisu.

Zapsal Ing. Vladimír Kupec.

Přílohy: